

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13C/191/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116211639
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8116211639.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom Mgr. Petrom Revickým v právnej veci žalobkyne: I. H., F.: XX.XX.XXXX, T. H. XX, XXX XX H., zastúpenej JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, Masarykova 2, 080 01 Prešov, proti žalovanému: MS výťahy s.r.o., Hlavná 79, 080 01 Prešov, IČO: 46 679 251, zastúpenému JUDr. Martinom Staroňom, advokátom, Hlavná 89, 080 01 Prešov za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu za ujmu na zdraví, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaný **m á n á r o k** voči žalobkyni na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Intervenient na strane žalovaného **m á n á r o k** voči žalobkyni na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu 1.6.2016 sa žalobkyňa domáhala, aby súd rozhodol o povinnosti zaplatiť je sumu 6.129,11 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 6.124,33 Eur od 1.3.2016 do zaplatenia a náhradou trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že utrpela dňa 10.6.2014 ujmu na zdraví v dôsledku neodborného, nesprávneho a nezabezpečeného uloženia ťažkých bremien (sadrokartónových dosiek) pri rekonštrukčných prácach v spoločných priestoroch v žalobe označeného bytového domu. Uviedla, že v tento deň približne o 22:00 hod. otvorila dvere jej bytu č. 13 na 4. poschodí, keď jej manžel prichádzal domov a chcel zasvietiť svetlo na chodbe, avšak vypínač bol založený predmetnými sadrokartónovými doskami opretými o stenu pri byte žalobkyne, ktoré sa následne pri odtiahnutí v snahe o zapnutie schodiskového svetla prevážili a opreli o konštrukciu výťahu. Žalobkyňa následne vykročila z bytu v snahe pomôcť manželovi predmetné dosky vrátiť na pôvodné miesto (tzn. oprieť ich o stenu), nakoľko bránili vstupu do bytu. Pri snahe žalobkyne vrátiť sadrokartónové dosky na pôvodné miesto sa tieto opätovne vyvrátili a narazili do žalobkyne, ktorá v dôsledku toho spadla zo schodov a utrpela početné zranenia (pomliaždenie spánkovotemennej oblasti vpravo, rezná rana ľavého zápästia, zlomenina dolnej časti pravej vretennej kosti podľa Collesa, zlomenina nadpleckovej časti pravej kľúčnej kosti). Bezprostredne potom bola záchrannou zdravotnou službou prevezená do nemocnice, kde podstúpila zodpovedajúce lekárske vyšetrenia.

3. Dodala, že sadrokartónové dosky boli umiestnené, resp. opreté o stenu tak, že prečnievali do priestoru vstupu do bytu, a to po dobu niekoľkých dní, čím sťažovali žalobkyni a jej manželovi vstupovať do bytu, resp. z neho vychádzať, a bola tak nútená tieto dosky po dobu niekoľkých dní obchádzať a prekračovať, napriek tomu, že pracovníci boli upozorňovaní na odstránenie dosiek, a že rekonštrukčné práce v zmysle vyššie uvedeného vykonával žalovaný, a to na základe zmluvy o dielo č. 2014_11 zo dňa 15.1.2014 (ďalej len „zmluva o dielo“), uzavretej medzi žalovaným ako zhotoviteľom a vlastníkami bytov a nebytových priestorov označeného bytového domu.

4. Žalobkyňa poukázala na to, že podľa 2. bodu I. a V. článku zmluvy o dielo sa zhotoviteľ zaviazal vykonať dielo vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a v lehote dohodnutej na vykonanie diela, v súlade s technickou dokumentáciou a požiadavkami objednávateľa, a to v súlade s technickou dokumentáciou a príslušným normami. Podľa 4. bodu V. článku zmluvy o dielo zhotoviteľ je povinný viesť montážny denník a zodpovedá v plnom rozsahu za dodržiavanie BOZP, PO a spôsobenie prípadných preukázateľných škôd na majetku objednávateľa, prípadne tretích osôb, spôsobené ním alebo jeho pracovníkmi v súvislosti s vykonávaním diela. A podľa 6. bodu V. článku zmluvy o dielo za pracovníkov pridelených sna stavbu je zodpovedný zhotoviteľ.

5. Žalobkyňa uzavrela, že za neodborné, nesprávne a nezabezpečené uloženie sadrokartónových dosiek (v rámci rekonštrukčných prác) s následkom ujmy na zdraví na strane žalobkyne zodpovedá žalovaný s tým, že v danom prípade ide podľa nej o objektívnu zodpovednosť za škodu (vo forme ujmy na zdraví) spôsobenú prevádzkovou činnosťou žalovaného podľa § 420a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. (ďalej len „OZ“), nakoľko uskutočňovanie stavených rekonštrukčných prác a s tým súvisiace uskladňovanie materiálu a iného materiálu a zariadení na stavenisku podľa nej jednoznačne spĺňa charakter prevádzkovej činnosti tak ako ju definuje OZ. S poukazom na to podľa nej nie je potrebné preukazovať porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného a pre vyvodenie jeho zodpovednosti postačuje existencia udalosti vyvolanej prevádzkovou činnosťou, vznik ujmy a príčinná súvislosť medzi nimi.

6. Uviedla tiež, že v prípade ak by súd dospel k záveru, že sa nejedná o zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou, je daná všeobecná zodpovednosť žalovaného. Vo vzťahu k nej žalobkyňa uviedla, že žalovaný v rámci uskutočňovania rekonštrukčných prác porušil ust. § 415 OZ v spojení 2. bodom I. a V. článku zmluvy o dielo a ďalšie postupy podľa plánu BOZP, nakoľko nekonal v súlade s technickou dokumentáciou a príslušnými normami týkajúcimi sa uskladňovania a zabezpečovania stavebného materiálu na pracovisku. Nepodarilo sa jej zabezpečiť plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vyhotovený v súvislosti s predmetnými rekonštrukčnými prácami, avšak poukázala, ako uviedla, na obdobný resp. takmer totožný plán BOZP pre identické rekonštrukčné práce na inom bytovom dome s tým, že v zmysle tohto dokumentu je zhotoviteľ povinný o.i. primeraným spôsobom zabezpečiť materiály, zariadenia a iné prvky, ak sa pohybujú akýmkoľvek spôsobom a môžu ovplyvniť bezpečnosť a zdravie osôb (str. 6 bod 4.2.1.1.), ďalej označiť a usporiadať okolie a obvod staveniska tak, aby boli jasne viditeľné a identifikovateľné (str. 8, bod 4.2.18.1) a tiež uložiť, resp. navštíviť materiály a pracovné zariadenie tak, aby nemohli skĺznuť alebo sa zrútiť (str. 9, bod 4.3.4). S poukazom na to konštatovala, že žalovaný porušil viaceré svoje právne povinnosti pri vykonávaní predmetných rekonštrukčných prác, nakoľko stavebný materiál (sadrokartónové dosky) boli podľa nej zjavne neodborne a nesprávne uložené iba tým spôsobom, že sa opierali o stenu a prečnievali do priestoru vstupu do bytu žalobkyne, a to bez akéhokoľvek ich zabezpečenia proti prevrhnutiu.

7. Pokiaľ ide o výšku škody, resp. ujmy na jej zdraví, žalobkyňa poukázala na znalecký posudok č. 429/2015 zo dňa 25.12.2015 vyhotovený súdnym znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie súdne lekárstvo s tým, že bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne boli v tomto znaleckom posudku ohodnotené celkovým počtom 310 bodov, pričom v roku 2013 cena 1 bodu bola vo výške 16,48 Eur a právny nárok žalobkyne na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia tak predstavuje 110 bodov za bolesť x 16,48 Eur = 1.813,- Eur + 200 bodov za sťaženie spoločenského uplatnenia x 16,48 Eur = 3.296 Eur. Dodala ale, že v dôsledku ujmy na zdraví má mimoriadne sťažený doterajší spôsob života, a to najmä pokiaľ ide o jej osobnú starostlivosť o zdravotne postihnutú dcéru, ktorá je ochrnutá, nerozpráva (má diagnostikovaný tzv. Locked in syndrom) a je umiestnená v špecializovanom zdravotníckom zariadení. Napriek tomu svoju dcéru pravidelne navštevuje a pomáha jej s vykonávaním každodenných úkonov, čo je po ujme na zdraví nesmierne náročné. Navštevuje svoju dcéru takmer každý deň a každý druhý víkend ju berie k sebe domov, čo v súčasnosti vykonáva takmer

výlučne na úkor svojho zdravia. Uviedla tiež, že rovnako je obmedzená v bežnom živote v porovnaní so stavom pred ujmou na zdraví (pozn. súdu: čo bližšie nešpecifikovala). Vzhľadom na to má za to, že v jej prípade je nevyhnutné navýšiť právny nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 % v súlade s ust. § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z., v dôsledku čoho celkový nárok za bolesť (110 bodov) a sťaženie spoločenského uplatnenia 300 bodov) predstavuje sumu 6.757,- Eur s tým, že za vypracovanie znaleckého posudku zaplatila 47,81 Eur, čo podľa nej predstavuje účelné náklady spojené s jej liečením. Pripustila, že aj jej konanie čiastočne prispelo k následku a z tohto dôvodu má za to, že jej podiel na vzniku škody predstavuje 10% a o túto časť ponizuje svoj nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia.

8. Vo vzťahu k splneniu podmienky podľa § 6 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z.z. žalobkyňa uviedla, že žalovaného vyzvala na uzatvorenie dohody o vyrovnaní návrhom doručeným mu dňa 23.2.2016 s výzvou na uzatvorenie mimosúdnej dohody v lehote do 29.2.2016, a že žalovaný listom zo dňa 10.3.2016 poprel svoju zodpovednosť a odmietol nahradiť akúkoľvek ujmu.

9. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. V písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že mu je ľúto s akými ťažkosťami sa žalobkyňa stretla, avšak konštatoval, že celá záležitosť sa udiala inak ako uviedol vo výzve na náhradu za ujmu jej advokát (pozn. súdu: zo žalobkyňou predloženého návrhu na uzatvorenie dohody o vyrovnaní adresovaného žalovanému dňa 16.2.2016 vyplýva taký pôvodný opis udalosti z jej strany, že klientka (žalobkyňa) - viď č.l. 24 spisu - „vyšla z T. Č.. XX F. X. H. za manželom, ktorý vystupoval z výťahu pri príchode domov, a chcela zasvietiť svetlo na chodbe, pričom schodiskový vypínač bol založený predmetným sadrokartónovými doskami, ktoré boli opreté o stenu oproti výťahu pred vstupom do bytu. Tieto sadrokartónové dosky na pritom prevrátili a narazili do mojej klientky, nachádzajúcej sa pre týmito doskami. Po náraze moja klientka spadla zo schodov a utrpela početné zranenia.“). Žalovaný odmietol akékoľvek zavinenie a neuznal žiadny z formulovaných nárokov. Uviedol (pozn. súdu: obdobne ako v jeho odpovedi advokátovi žalobkyne zo dňa 10.3.2016 predloženej žalobkyňou - viď č.l. 28), že podľa informácií, ktoré im poskytla na druhý deň po úraze samotná žalobkyňa (s tým, že pri rozhovore bola prítomná aj zástupkyňa vlastníkov bytov pani I. E.), sa nehoda udiala úplne inak. Manžel žalobkyne zhodil jednu zo sadrokartónových dosiek, žalobkyňa počula hluk, vyšla na chodbu a pri pokuse vrátiť sadrokartónovú dosku na pôvodné miesto spadla. Žalovaný uviedol, že za toto jej konanie nemôže prevziať žiadnu zodpovednosť. Žalobkyňa nemala samostatne ničím manipulovať, ale mala sa obrátiť na osobu zodpovednú za stavenisko. Nesúhlasil s tvrdením, že ku škode na zdraví viedlo nesprávne zabezpečenie staveniska, pretože škodu na zdraví si klientka spôsobila sama. Výslovne zdôraznil, že nie je pravda, že manžel žalobkyne vystúpil z výťahu, keďže v tom čase nebol výťah v prevádzke. Uviedol, že celá takto popisovaná konštrukcia sa takto stáva nedôveryhodnou. Dodal tiež, že opláštenie výťahovej šachty a ostatné stavebné práce na uvedenej akcii realizovala spoločnosť G. T., J..S..Z.. (pozn. súdu: subdodávateľ).

10. V replike k tomuto vyjadreniu žalovaného žalobkyňa uviedla, že pri nehodovej udalosti utrpela aj otras mozgu, trpela silnými bolesťami a užívala aj viaceré lieky, pričom si vôbec nespomína na to, aby žalovanému alebo niekomu inému na druhý deň po úraze mala povedať, že na schodoch spadla sama. Naopak ale pracovníci žalovaného, resp. subdodávateľa prišli za žalobkyňou hneď na druhý deň a priznali, že sadrokartónové dosky nechali na chodbe bytového domu v rozpore s právnymi a bezpečnostnými predpismi, intenzívne sa jej ospravedlňovali (pozn. súdu: na čo si tak ale, hoci ako uviedla utrpela aj otras mozgu a užívala aj viaceré lieky, na rozdiel od spomienok na vlastné vyjadrenia z toho dňa, zrejme spomína) a vzhľadom na jednoznačne priznanú zodpovednosť jej sľúbili poskytnúť nie len finančnú kompenzáciu, ale aj napríklad každodennú pomoc s nákupmi a inú výpomoc, keďže žalobkyňa bola skoro celý mesiac práceneschopná a zdravotne indisponovaná. Trvala na priebehu úrazového deja tak ako ho uviedla v žalobe.

11. Za účelom preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa navrhla výsluch svedkyne p. J. L. - dcéry, ktorá po úraze realizovala komunikáciu so zástupcami žalovaného a spoločnosti G. T., s.r.o. (subdodávateľa časti diela), ktorí údajne opakovane uznali svoju zodpovednosť a svedkyňa ponúkli na „celkové odškodnenie“ viaceré peňažné sumy, k čomu disponuje aj SMS komunikáciou. Na preukázanie porušenia bezpečnostných predpisov (pozn. súdu: čo je právna otázka) navrhla výsluch svedka D. D., ktorý vyhotovil plán BOZP. K tvrdeniam žalovaného o tom, že opláštenie výťahovej šachty vykonávala spoločnosť G. T., s.r.o. navrhla, aby súd pripustil jej pristúpenie na žalovanej strane ako žalovaného v 2. rade (pozn. súdu: čo súd neskôr samostatným uznesením č.k. 13C/191/2016 - 76 zo dňa

14.3.2018 zamietol) a citáciou niektorých rozhodnutí NS ČR poukázala na to, že nie je významné, či škoda bola spôsobená osobne zodpovedným subjektom (osobou fyzickou či právnickou, prípadne jej zamestnancami), alebo osobou inou, ktorú prevádzkovateľ pri svojej činnosti požil.

12. Intervenient (poisťovňa prevádzkovej zodpovednosti žalovaného), ktorý vstúpil do konania na strane žalovaného, sa pripojil k stanovisku žalovaného a spochybnil aj výšku uplatnených nárokov. Poukázal na to, že lekárske posudky o sťažení spoločenského uplatnenia spracúva posudzujúci lekár, t.j. lekár ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví a tento sa vydáva spravidla najskôr rok po úraze. po ustálení zdravotného stavu, spravidla rok po úraze. Vzhľadom na absenciu lekárskeho správ po uplynutí doby jedného roka od úrazu žiadal o predloženie všetkých lekárskeho správ, vrátane lekárskeho správ po uplynutí jedného roka, aby sa mohol vyjadriť k správnosti znalcom vykonaného hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, a to aj z dôvodu, že bol predložený znalecký posudok znalca z odvetvia súdneho lekárstva (toxikológia, alkoholológia, sérohepatológia), pričom riešenie otázok týkajúcich sa následkov na pohybovom aparáte spadá do kompetencie znalca z odvetvia ortopedie resp. traumatológie. Namietol tiež uplatnený nárok vo výške 47,81 Eur označený ako účelne vynaložený náklad spojený s liečením s poukazom na to, že v zmysle zákona č. 437/2004 Z.z. rozsah a výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia sa preukazuje lekárskeho posudkom spracovaným lekárom, ktorý poškodeného naposledy liečil v súvislosti s predmetným úrazom, a náklady vynaložené žalobkyňou za vypracovanie znaleckého posudku preto nemožno považovať za účelné. Namietol tiež požadované zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, keďže následky zranení u žalobkyne nezanechali stratu je sebestačnosti, či odkázanosť na pomoc, dohľad či starostlivosť iných osôb, následky po zranení nepredstavujú jej sociálnu, pracovnú, spoločenskú či rodinnú izoláciu, nie sú podľa neho preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa pre postup súdu v zmysle § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z.z..

13. V duplike k vyjadreniu žalobkyne žalovaný uviedol, že sa nedopustil porušenia žiadnej právnej povinnosti, ktorá by bola v príčinnej súvislosti so škodou spôsobenej žalobkyňou, pričom bezprostrednou príčinou škody na zdraví malo byť neodborné a nesprávne uloženie ťažkých bremien pri rekonštrukčných prácach (ktoré zabezpečoval prostredníctvom tretej osoby). Namietal, že nespĺňa postavenie prevádzkovateľa stavebnej činnosti. Vo vzťahu k poukazu na § 415 OZ namietal, že neporušil prevenčnú povinnosť.

14. Žalobkyňa následne trvala na tom, že uskutočňovanie stavených, resp. rekonštrukčných prác a s tým súvisiace uskladňovanie stavebného a iného materiálu a zariadení na stavenisku možno považovať za prevádzkovú činnosť. Mal by to podľa nej preukazovať aj vstup intervenienta do tohto súdneho konania (ako poisťovateľa prevádzkovej zodpovednosti žalovaného), inak by intervenient nemohol mať žiadny právny význam na výsledku tohto súdneho konania. Intervenient voči tomu namietal, že vstupom len potvrdil existenciu poisťovnej zmluvy (pozn. súdu: v zmysle ust. § 82 ods. 1 CSP intervenient vstupuje do konania z vlastného podnetu, v zmysle ust. § 83 CSP o jeho prípustnosti - hoci by aj bol zjavne neprípustný - rozhoduje súd len na návrh, a v danom prípade takýto návrh na posúdenie prípustnosti podaný nebol).

15. Na prejednanie veci bolo nariadené pojednávanie, na ktorom žalobkyňa pri svojom výsluchu tvrdila, že v uvedený deň pozerala televízor. Bolo asi 22:00 hod keď počula strašný buchot u nich na chodbe a do konštrukcie výťahu. To sadrokartónové dosky buchli do výťahovej konštrukcie, bolo ich asi 6. Pôvodne stáli medzi ich bytom a stredným bytom tak, že čiastočne zakrývali vchod do ich bytu tak, že mala problémy odomknúť byt, lebo kľučka dverí sa nachádza, pokiaľ sa stojí pred dverami, vpravo, a pre sadrokartóny mala problémy tam zasunúť kľúč a otvárať dvere (počas pojednávania strany zhotovili jednoduchý situačný náčrt schodiska - viď č.l. 119). Schodiskový vypínač sa nachádza pri prostrednom byte a bol prekrytý sadrokartónom. Sadrokartóny boli umiestnené medzi ich a stredným bytom, boli vysoké viac ako možno 2 metre (podľa neskoršieho doplňujúceho vyjadrenia žalobkyne stáli na výšku, boli užšie než vyššie, ich šírka bola možno 130 cm), pričom boli opreté šikmo o stenu. Pokiaľ spadli, myslí si že ich spodná strana sa nijako neposunula, ale vlastne sa prevážili len hornou časťou a hornou časťou sa opreli o výťahovú šachtu. Bolo to zrejme vtedy, keď sa jej manžel snažil zasvietiť svetlo, kde schodiskový vypínač je pri strednom byte (pozn. súdu: z neskoršieho vyjadrenia, podľa ktorého pri vracaní dosiek spadnutých pred jej bytom, a to ešte pred odklonením všetkých dosiek späť, stála akoby pred tými doskami tak asi z polovice tela a tie ju mali následne aj vytlačiť do schodov pritom vyplýva, že tieto dosky museli byť vzdialené od dverí bytu zrejme minimálne na šírku jej tela, pretože ak by boli

bližšie a boli spadnuté šikmo popred dvere, tak by pred tieto dosky z ich bytu ku schodisku, ak má byť jej výpoveď pravdivá a úplná, zrejme ani nemohla vyjsť).

16. Na doplňujúcu otázku súdu či (vzhľadom na strašný buchot) vyšli na chodbu aj nejaké ďalšie osoby žalobkyňa pri svojom výsluchu uviedla, že nie (najprv síce uviedla, že vyšla pani H., avšak dodatočne si spomenula, že asi nebola vonku, nakoľko by im pomohla s tými sadrokartónmi), teda na buchot nevyšiel nikto iný, a neskôr žalobkyňa vo svojej výpovedi na tom istom pojednávaní dokonca uviedla, že ten buchot nebol veľký, pozerala seriál a niečo buchlo (pozn. súdu: čo vyvoláva otázky o podnete, na základe ktorého vlastne žalobkyňa otvorila dvere bytu, keďže na manžela, ako uviedla, nečakala). Po otvorení dverí, podľa jej tvrdení, boli medzi ňou a manželom sadrokartóny, riešila ako sa manžel dostane naspäť, navrhla vrátiť ich späť, a tak ich začali po jednom vracat' späť. Boli naklonené ku výťahu a po jednom ich odkláňali späť na stenu, a to zo šikmej polohy od výťahu po šikmú polohu na stenu. Vyšla z bytu, nakoľko dvere sa im otvárajú dovnútra a ona z bytu vyjsť mohla. Pri tretej alebo štvrtej doske sa to podľa žalobkyne celé ale prevážilo späť a spadlo to, čo vzhľadom na jej predchádzajúce tvrdenie o šikmej polohe vysvetlila tak, že hoci sa pôvodne ich spodná strana neposunula, pri tom vrátení sa posunuli a boli takmer kolmo, no a ju to hodilo späť, spadla zo schodov a utrpela zranenia uvedené v žalobe (pozn. súdu: tvrdeniu o posune spodnej strany dosiek ku stene a ich takmer kolmej polohe ale odporuje neskoršia výpoveď svedka - manžela žalobkyne - nakoľko po opätovnom páde dosiek šikmo ku výťahu mal byť medzi nimi a stenou priestor, ktorým po úraze žalobkyne prešiel do bytu a v ňom aj zostal). Na otázku právnej zástupkyne žalovaného o tom kde stála v čase pádu a vracania dosiek na miesto žalobkyňa neskôr doplnila, že pri tretej alebo štvrtej doske sa prevážili a do nej buchli a vytlačili ju do schodov. Tie dosky spadli potom na zostávajúce asi dve dosky, opäť na výťahovú šachtu. To znamená na konci tie dosky zostali práve tak ako boli vtedy, keď otvorila dvere a spadli na výťah. Nevie sa vyjadriť ako ju tie dosky prevážili späť. Nevie, či to bolo cez ruku alebo do ramena. Jednoducho tie dosky sa vrátili späť a ona potom spadla zo schodov (pozn. súdu: ak mal byť takto pohyb dosiek obmedzený od polohy hore blízko pri stene, do ktorej ju vytlačili, po polohu dvoch dosiek smerom k nej dopredu dole ku výťahovej šachte, o ktoré sa opreli, mohli ju tieto dosky medzi seba pricviknúť, no nie je úplne zrejme ako ju mali vyvrátiť až na schodisko).

17. Vo vzťahu k obmedzeniam v následnom živote žalobkyňa uviedla, že má chorú dcéru, ktorá je po mozgovej porážke, ktorá bola už v tom čase v ústave, brali ju každý týždeň domov, ale ona sa v súčasnosti už nevládze takto o ňu starať, nevládze zamiešať ani polievku, manžel jej v tom musí pomáhať. Ďalej vypovedala, že si údajne veľmi dobre pamätá, že na druhý deň prišiel pán, ktorého označila na pojednávaní (pozn. súdu: žalobkyňa sa pritom obrátila na prokuristu žalovaného H. S.) s tým, že zazvonil aj s pani E., ktorá je domovou dôverníčkou, a pýtali sa jej ako sa má. Nechal si zavolať robotníka a pýtal sa ho prečo boli tieto dosky opreté pri ich stene a kričal naňho prečo neboli na medzipschodí. Na otázku zástupcu žalovaného, aby sa žalobkyňa v tejto súvislosti vyjadrila k tomu, že v písomnom vyjadrení zo dňa 13.9.2016 je uvedené, že si nespomína na to, aby žalovanému alebo niekomu inému na druhý deň po úraze mala povedať, že na schodoch spadla sama (čo tak teda ani výslovne nepoprela), žalobkyňa uviedla, že pri tom bola, pamätá si iba tú vetu, čo uviedla teraz, ostatné si nepamätá. Dodala, že teraz nevie, či to bol ten pán, ktorý je prítomný na pojednávaní, avšak vie, že to bola pani E. aj s nejakým ďalším pánom. Na otázku právnej zástupkyne žalovaného, aby sa vyjadrila k rozporom vyplývajúcim z toho, že v prijímacej lekárskej správe na č.l. 5 je uvedené, že pacientka v bloku spadla zo schodov, zakopla o sadrokartón, žalobkyňa uviedla, že nevie ako sa táto veta do lekárskej správy dostala. Spreádzali ju dve osoby. Bola to pani H. a ďalší už nevie kto, mala veľké bolesti, čiže nevie kto to tam napísal a prečo to tam zapísal takto pán doktor. Na otázku či jej manžel pomáhal pri vrátení dosiek a v akom stave bol, či nebol pod vplyvom alkoholu žalobkyňa uviedla, že jej pomáhal, ona stála na jednej strane a on na druhej strane a spolu tak tieto dosky jednu po druhej dávali späť (pozn. súdu: čo pri ich spoločnom postupe, ak by boli riadne koordinovaní, vyvoláva pochybnosti o možnosti jednoduchého preváženia prekladaných dosiek) a dodala, že manžel nebol pod vplyvom alkoholu. Bol na prechádzke, pretože je na tom ťažko psychicky v súvislosti so zdravotným stavom ich dcéry podobne ako žalobkyňa, a preto niekedy chodí na prechádzky (pozn. súdu: tvrdenie žalobkyne, že jej manžel nebol pod vplyvom alkoholu, ale neskôr jednoznačne vyvrátil jej manžel vo svojej svedeckej výpovedi). Vo vzťahu k zdravotným obmedzeniam, ktoré mala predtým, žalobkyňa uviedla, že bola u kardiológa, aj na psychiatrii, čo súviselo s ťažkým zdravotným stavom ich dcéry, a že tiež dostala reumu z toho všetkého, keď sa starala o ich dcéru. To bolo ešte pred úrazom.

18. Súd sa oboznámil so žalobou a všetkými prostriedkami procesného útoku a obrany, ktoré strany sporu počas konania uplatnili, vykonal dokazovanie všetkými predloženými listinnými dôkazmi, ktorých odpis bol stranám sporu v priebehu konania doručený (a preto ich na pojednávaní osobitne nečítal, viď § 204 CSP), i výsluchom žalobkyne a svedkov A. H. I. I. E., a na základe zhodných (resp. nepopretých) tvrdení rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1, § 151 a § 186 ods. 2 CSP), vykonaných dôkazov, i s prihliadnutím na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, zistil tento podstatný skutkový stav:

19. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný na základe zmluvy o dielo zabezpečoval rekonštrukčné práce na bytovom dome, v ktorom býva žalobkyňa. Pri týchto prácach bol subdodávateľom žalovaného na chodbe pred bytom žalobkyne počas niekoľkých dní uložený stavebný materiál súvisiaci s touto rekonštrukciou - sadrokartónové dosky v počte asi 6 kusovej, a to tým spôsobom, že boli na výšku šikmo (pod nezisteným uhlom) opreté o stenu pred vstupom do bytu žalobkyne.

20. Ďalej medzi stranami nebolo sporné, že dňa 10.6.2014 približne okolo 22:00 hod, pri návrate manžela žalobkyne domov, tieto sadrokartónové dosky spadli tak, že sa pod vplyvom manipulácie s nimi zo strany žalobkyne alebo jej manžela, teda nie samovoľne, prevážili na opačnú stranu chodby a opreli sa o výťahovú šachtu. Žiadna osoba pri tom neutrpela ujmu. Tým bol pritom ale zároveň podľa súdu zmenený spôsob uloženia tohto materiálu (a obmedzená zodpovednosť toho kto ho pôvodne uložil). Následne sa žalobkyňa, spolu s bližšie nezistenou asistenciou svojho manžela, pokúsila tieto sadrokartónové dosky vrátiť do pôvodnej (podľa nej nesprávnej resp. nebezpečnej polohy), čo sa však nepodarilo úplne, a tieto sadrokartónové dosky sa počas manipulácie žalobkyne s nimi prevážili späť. Žalobkyňa pritom (počas toho) spadla zo schodov, utrpela zranenia uvedené v žalobe a následne bola ošetrovaná v nemocnici.

21. Z výsluchu svedka A. H. (manžela žalobkyne), ktorého žalobkyňa počas jeho výsluchu na pojednávaní napomínala a prejavovala rozhorčenie nad jeho výpoveďou, pritom vyplynulo, že sa v tom čase vracal z reštaurácie u M., kde chodieval v podstate dosť často. Bol tam od 18. alebo 19. hodiny večer asi do desiatej, keď tam majú záverečnú, a pil pivo, podľa jeho udania asi dve alebo tri. Po návrate domov bol pritom pod vplyvom alkoholu (nemohol šoférovať). Podľa jeho výpovede pri svojom návrate domov, aj keď si nepamätá či išiel po schodoch, alebo, ako uviedol pôvodne, výťahom (ktorý pritom v tom čase podľa nespochybených tvrdení žalovaného niekoľko dní nepremával), si chcel zasvietiť a čiastočne tak odsunul sadrokartónové dosky zakrývajúce vypínač, ktoré sa však pritom prevážili a spadli od steny na opačnú stranu na výťahovú šachtu. Potom, čo manželka otvorila dvere a pokúsila sa tieto sadrokartónové dosky vrátiť späť, údajne aj s jeho pomocou preto aby mohol prejsť do bytu (hoci neskôr podľa jeho vlastných vyjadrení, aj keď mu bolo zle, za rovnakej situácie do bytu popri stene prešiel, a jeho prechod do bytu bol podľa neho zrejme možný už po prvom páde sadrokartónových dosiek), pričom ale žalobkyňa spadla zo schodov, a on bezprostredne po tom odišiel do bytu a z bytu už nevyšiel (hoci žalobkyňa - jeho manželka vonku stonala a zbehli sa susedia). Mimovoľne dodal, že sa hovorí, že bol asi opitý, už teraz presne nevie kto to hovorí, k čomu ale uviedol, že to nie je možné, lebo pokiaľ sedel 3 alebo 4 hodiny, tak z troch pív sa opiť nemohol (pozn. súdu: z uvedeného však vyplýva, že svedok uvažoval o dôležitosti tejto okolnosti, a vzhľadom na jeho vzťah k žalobkyňi tak je možné, že mohol mať tendenciu túto svoju výpoveď aj upraviť spôsobom, o ktorom si myslel, že môže byť pre ňu priaznivejší - najmä ak si nepamätal detaily svojho príchodu a so žalobkyňou vypovedal zhodne v podstate len o tých skutočnostiach, ktoré uviedla žalobkyňa v jej predchádzajúcich vyjadreniach pred pojednávaním, a v skutočnostiach, ktoré uviedla pri svojom výsluchu - o jeho alkohole a tom, či sa dalo prejsť okolo dosiek do bytu, sa rozchádzali, a ani on sa nevedel presnejšie vyjadriť k tomu, ako tie dosky, s ktorými jej údajne pomáhal, a ktoré sa znova opreli o výťahovú šachtu, mali žalobkyňu vlastne vyvrátiť).

22. Z výsluchu svedkyne I. E., ktorá je domová dôverníčka v ich bytovom dome, pritom vyplynulo (o skutočnostiach ktoré vnímala či už sama alebo sprostredkovane), že prvotné informácie získavala od pani E. B. I. D. H., ktorý je manželom susedy H., a ktorá bola neskôr po úraze pri žalobkyňi s tým, že ľudia o tomto incidente údajne nechcú hovoriť, ale malo jej byť povedané, že si to údajne (H.) zavinili sami, že v uvedenom byte sa často popijá. Z jej výpovede ďalej vyplynulo, že s pánom S. (prokuristom žalovaného) druhý deň ráno kontaktovali žalobkyňu, ktorá ich pozvala do bytu, a pýtali sa na to čo sa stalo. Manžel žalobkyne sa pri tom ani neukázal. Žalobkyňa na to vtedy reagovala tým spôsobom, že to majú nechať tak. Z tohto ich rozhovoru nevyplýval žiaden ani náznak, že by žalobkyňa bola nahnevaná, prípadne že by dávala vinu stavbárom.

23. Ostatné podstatné skutočnosti obsiahnuté v tvrdeniach strán sporu, najmä skutkové tvrdenia žalobkyne o priebehu skutkového deja bezprostredne pred vznikom úrazu, o presných príčinách a úvodnom mechanizme jej pádu či je vyvrátenia na schodisko, boli medzi stranami sporné a v konaní preukázané neboli. Žalobkyňa síce tvrdila, že ju vyvrátili sadrokartónové dosky, keď sa ich pokúšala vrátiť na pôvodné miesto, žalovaný to však poprel, poukázal na to, že v prijímacej lekárskej správe bol uvedený iný opis skutkového deja než uviedla žalobkyňa v žalobe (že žalobkyňa zakopla o sadrokartón a spadla zo schodov), a tiež na to, že žalobkyňa sama menila opis skutkového deja (z tvrdení, že dosky sa prevrátili a narazili do nej pri snahe o zasvietenie svetla - uvedených v predžalobnej výzve na mimosúdne urovanie, na tvrdenia, že dosky do nej narazili až pri pokuse o ich návrat do pôvodnej polohy - uvedených v žalobe), čo spolu s ďalšími rozpormi v jej tvrdeniach, na ktoré poukázal súd vyššie, nedostatok ďalších dôkazov (okrem výpovede jej blízkej osoby - manžela, s ktorým si pritom jej výpoveď v niektorých okolnostiach taktiež odporoval), ako aj neschopnosť (nie len že preukázať, ale dokonca) čo i len úplne uviesť a vysvetliť údajný účinok pádu dosiek na jej telo a pád zo schodov (ako presne ju mali dosky vyvrátiť), vyvoláva vážne pochybnosti o pravdivosti jej tvrdení, a neumožňovalo ich zahrnúť do zisteného skutkového stavu, keď spôsob vzniku jej úrazu, okrem výpovede jej manžela, vlastne vyplýva len z jej (meniacich sa) tvrdení, a teda, aj vzhľadom na vyššie uvedené rozpory v jej výpovedi, v zmysle ich vysokej pravdepodobnosti hraničiacej s istotou (bez dôvodných pochybností) konkrétne zistené neboli.

24. V súvislosti s eventuálnymi úvahami o ďalšom zisťovaní skutkového stavu nad rámec stranami dodaných skutkových tvrdení na vyšetrovacom princípe (v rozpore so zásadou prejednávajúcej), pre občasné zlé skúsenosti s právnym povedomím niektorých účastníkov súdnych konaní, súd už len pre úplnosť pripomína, že v konaní je viazaný žalobným návrhom a obranou, vrátane tvrdení rozhodujúcich skutočností, ktoré ich vymedzujú, a dôkazov označených na ich preukázanie, a preto iný skutkový stav resp. okolnosti, než tie ktoré strany konania vymedzili včas (§ 153 a 154 CSP) uplatnenými prostriedkami procesného útoku a obrany, teda také ktoré žiadna zo strán určite a nezrozumiteľne netvrdila, predmetom konania a posudzovania (a teda ani zisťovania a dokazovania) neboli a ani byť nemohli (§ 216 ods. 1 CSP a § 185 ods. 2 CSP). To samozrejme platí aj na prípadné ďalšie neprípustne oneskorené dodatočné dopĺňanie ďalších podstatných skutočností, resp. skutkových tvrdení (§ 153 ods. 1 v spojení s § 149 CSP), ktoré by v zmysle ust. § 140 ods. 2 CSP bolo zmenou žaloby, možnou len so súhlasom súdu a spravidla len vtedy, ak by sa tým doterajšie výsledky konania (§ 143 ods. 2 CSP) podstatne nezmenili (v odvolacom konaní dokonca absolútne neprípustnou, keďže podľa § 371 CSP meniť žalobu - ktorou je v zmysle ust. § 140 ods. 2 CSP i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe - v odvolacom konaní nemožno), a ani iné novoty (doposiaľ neuplatnené prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, okrem niektorých výnimiek), v odvolacom konaní prípustné nie sú (§ 366 CSP). Žalobkyňou tvrdený skutkový dej totiž nebol preukázaný ani po vykonaní všetkých ňou predložených dôkazov, a žiadne ďalšie tvrdenia a dôkazy na preukázanie mechanizmu vzniku úrazu neuviedla a ani neoznačila (označené výsluchy svedkov mali smerovať len k preukázaniu iných skutočností, a žalobkyňa na nich na pojednávaní napokon ani netrvala, a ani výsluch pána D., na ktorom zotrvala, nesmeroval k preukázaniu spôsobu vzniku úrazu, ale len k BOZP).

Právne posúdenie

25. Podľa § 420a ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou.

26. Podľa § 420a ods. 2 OZ škoda je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená
a) činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti,
b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie.

27. Podľa § 420a ods. 3 OZ zodpovednosti za škodu sa ten, kto ju spôsobil, zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

28. Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

29. Podľa § 415 OZ každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

30. Podľa § 419 OZ kto odvracal hroziacu škodu, má právo na náhradu účelne vynaložených nákladov a na náhradu škody, ktorú pritom utrpel, aj proti tomu, v koho záujme konal, a to najviac v rozsahu zodpovedajúcom škode, ktorá bola odvrátená.

31. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

32. V danom prípade sa žalobkyňa voči žalovanému domáha zaplata peňažnej sumy z titulu jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou žalovaného, prípadne za škodu spôsobenú porušením jeho právnej povinnosti. Medzi nevyhnutné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, a to či už všeobecnej alebo osobitnej, pritom patrí porušenie právnej povinnosti žalovaným resp. prítomnosť okolností zakladajúcej osobitnú objektívnu zodpovednosť (v tomto prípade prítomnosť prevádzkovej činnosti), vznik škody, a príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti (pri všeobecnej zodpovednosti) resp. okolnosťou zakladajúcou objektívnu zodpovednosť (prevádzkovou činnosťou) a vznikom škody (a pri všeobecnej zodpovednosti navyše aj zavinenie žalovaného). Žalobkyňa v podstate tvrdila, že pri prevádzkovej činnosti žalovaného jej bola touto prevádzkovou činnosťou žalovaného (za ktorú považovala uloženie sadrokartónových dosiek v bytovom dome - súvisiace s uskutočňovaním stavebných rekonštrukčných prác), resp. zavineným porušením preventívnej povinnosti žalovaného (pri uložení sadrokartónových dosiek v bytovom dome) spôsobená škoda na zdraví, za ktorú zodpovedá žalovaný. Žalovaný však už toto jej základné tvrdenie poprel (že by príčinou pádu žalovanej zo schodiska bol pohyb a náraz sadrokartónových dosiek (z miesta, kde ich uložil, alebo na ktoré sa ich pokúšala vrátiť), a bolo preto vecou žalobkyne, aby ňou uvedené skutkové tvrdenia preukázala.

33. Dokazovanie je jednou z najvýznamnejších činností súdu, ktorou zisťuje podklad pre svoje rozhodnutie, a keďže podstata tohto rozsudku vychádzala najmä z posúdenia protichodných skutkových tvrdení a vykonaného dokazovania, súd, i vzhľadom na dôkaznú situáciu tohto prípadu, najprv osobitne zdôrazňuje niektoré jeho všeobecné východiská.

34. Teória procesného práva podmieňuje úspech strany v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jej úspech v spore, a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Základnými normami upravujúcimi bremeno tvrdenia a preukázania sú ustanovenia § 132 ods. 1 CSP, § 150 ods. 1 CSP a § 167 CSP, podľa ktorých treba v žalobe uviesť pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností a označenie dôkazov na ich preukázanie, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu, a vo svojich vzájomných vyjadreniach označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

35. „Zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určený hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov.... Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. ... Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2012, sp. zn. 6 MCdo17/2010).

36. „Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania. Účastník, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Rovnaké následky postihujú aj toho účastníka, ktorý síce navrhol dôkazy o pravdivosti svojich tvrdení, no hodnotenie vykonaných dôkazov súdom vyústilo do záveru, že dokazovanie nepotvrdilo pravdivosť skutkových tvrdení účastníka. Zákon určuje dôkazné bremeno ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že ho súd nepovažuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu (pozn. súdu: v súčasnosti už len v zmysle ust. § 185 ods. 2 CSP), je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. februára 2010, sp. zn. 4 Cdo 13/2009).

37. Možno pritom zhrnúť, že bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno vystihuje aktuálnu skutkovú a dôkaznú situáciu konania, a v priebehu sporu sa môže aj meniť, teda môže dochádzať k jeho prerozdeleniu. Pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho - ktorého účastníka pritom treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, t.j. pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Na nikom totiž nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti. Nie je teda povinnosťou, a obvykle ani primeranou možnosťou strany preukázať neexistenciu skutočnosti, ktorú popiera. Už od čias rímskeho práva preto logicky platí všeobecná právna zásada, že dokazuje kto tvrdí, nie kto popiera (ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat - Paul. D 22, 3, 2). Napríklad od žalovaného nemožno požadovať, aby preukazoval, že škoda žalobkyni nevznikla takým spôsobom, ako to uviedla (hoci aj v prípade jeho eventuálnej objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou - pri ktorej musí byť taktiež preukázaný aspoň objektívny stav a príčinný vzťah, že škoda vznikla prevádzkovou činnosťou, a nie inak). V takomto alebo podobnom prípade je na žalobcovi, aby tvrdil a preukazoval rozhodujúce skutočnosti svedčiace o to, že škoda vznikla práve tak, ako to uviedol.

38. V zmysle ust. § 215 ods. 1 CSP súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu. „Vo všeobecnosti sa pritom uznáva, že pri zisťovaní pravdy nikdy nemožno dosiahnuť absolútnu či matematickú istotu. Tým skôr to platí pre poznávaciu činnosť sudcu, ktorý pomocou jednotlivých dôkazných prostriedkov rekonštruuje deje, ktoré prebehli v minulosti a bez jeho priamej účasti“ (Lavický, P., Dôkazné bremeno v civilním řízení soudním. Praha: Leges, 2017, s. 30). Strany by si tak mali vždy, a to už aj pred súdnym sporom ale i počas neho, uviesť a vyhodnotiť, aká je ich dôkazná situácia, resp. čo zo svojich eventuálnych tvrdení a v akej miere reálne preukázať vedľa, keďže „súd nie je veštiareň“ (Rubeš, J., O niektorých etických zásadách každodennej práce sudcu a advokáta. In Právo a zákonosť. 1991, č. 9/1991, s. 499), rozhoduje len na základe dodaných dôkazov, pričom aj v takom prípade má jeho zistenie iba pravdepodobnostnú povahu. Pokiaľ ide o mieru dôkazu (požadovanej pravdepodobnosti, resp. tzv. dôkazného štandardu), právna teória i prax pritom uznáva, že „tak ako nie je prijateľná (pozn. súdu: dosiahnuteľná) absolútna istota na strane jednej, nemožno sa pri plnom dôkaze uspokojiť ani s obyčajnou prevažujúcou pravdepodobnosťou na strane druhej (Lavický, P., tamtiež s 32). Súd má totiž rozhodovať na základe zisteného skutkového stavu (§ 215 ods. 1 CSP), a teda nie na základe skutkového stavu, ktorý je iba o čosi pravdepodobnejší než jeho opak (okrem rýchleho a v spravidla len dočasného rozhodnutia o neodkladných opatreniach, kde sa zákon uspokojuje s nižšou mierou dôkazu - osvedčením rozhodujúcich skutočností - čo však súčasne, vzhľadom na odlišnosť zákonodarcom použitých pojmov, zároveň logicky zdôrazňuje potrebu rozlišovania osvedčenia, ako nižšej miery, a zistenia, ako vyššej miery pravdepodobnosti skutkového stavu). Pri vylúčení oboch krajných polôh (požiadavky absolútnej istoty i obyčajnej prevažujúcej pravdepodobnosti) je tak požadovaná miera dôkazu na preukázanie, resp. zistenie skutkového stavu stanovená (medzi nimi) obvykle požiadavkou praktickej istoty tak, že „súd má považovať za dokázané iba skutočnosti, ktorým na základe slobodného vnútorného presvedčenia prizná hodnotu pravdivosti, teda hodnotu pravdepodobnosti, zodpovedajúcu praktickej istote“ (Macur, J. Postmodernismus a zjišťování skutkového stavu v civilním soudním řízení. Brno: MU, 2001, s. 168-171). Rozhodujúce je teda, aby sudca na základe pred ním vykonaných dôkazov dosiahol vnútorné presvedčenie o pravdivosti tejto tvrdenej skutočnosti na hranici praktickej istoty, ktoré pritom ale, kvôli vylúčeniu svojvôle, musí byť zároveň objektivizované jeho odôvodnením, a to tak, aby odôvodnenie nebolo v rozpore s pravidlami logického myslenia. Okrem požiadavky praktickej istoty sa preto hovorí aj o presvedčení, na základe ktorého sú vylúčené rozumné pochybnosti o pravdivosti nejakej skutočnosti. Ak teda miera dôkazu nejakej skutočnosti, resp. vnútorného presvedčenia sudcu o nej v konaní túto úroveň nedosiahne, nemožno ju považovať za preukázanú, resp. za objasnenú (stav „non liquet“), súd ju nemôže zahrnúť do zisteného skutkového stavu, a pri rozhodovaní na ňu neprihliada.

39. „Ak chce byť žalobca v spore úspešný, musí v žalobe uviesť skutočnosti odôvodňujúce ním uplatňovaný nárok voči žalovanému. O týchto skutočnostiach je povinný poskytnúť tzv. plný dôkaz. To je výraz, ktorým právna teória označuje dôkaznú situáciu, kedy procesná strana v plnej miere, bez akýchkoľvek (pozn. súdu: rozumných) pochybností preukáže svoje skutkové tvrdenie a súd je povinný z týchto skutočností pri svojom rozhodnutí vychádzať. To isté platí aj pre žalovaného ohľadom skutkových tvrdení, ktoré vznesie v rámci obrany voči žalobnému návrhu a ktoré odôvodňujú ním uplatnenú námietku. Uplatnenie námietky odporcu treba odlišovať od jeho obrany založenej na predložení protidôkazu. Za protidôkaz právna teória považuje dôkaz, ktorý vyvracia, resp. spochybňuje tvrdenia protistrany, nezakladá sa na nových skutočnostiach (ako námietka), ale na vyvrátení prípadne

spochybnení skutkových tvrdení, na základe ktorých zakladá svoj nárok protistrana. Vzhľadom na to, že v civilnom práve Slovenskej republiky platí princíp voľného hodnotenia dôkazov, závisí od úvahy súdu, či žalobca poskytol plný dôkaz o skutočnostiach, na ktorých zakladá svoj nárok, alebo či žalovaný poskytol plný dôkaz o skutočnostiach zakladajúcich námietku. To isté platí aj pri hodnotení protidôkazu, pričom by sa malo uplatňovať pravidlo, že ak jedna strana v dôsledku predloženia protidôkazu úspešne vyvráti alebo spochybní tvrdenie protistrany, nemôže súd považovať takéto tvrdenie vo svojom rozhodnutí za dokázané“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5 Obo 52/2010). Pri obrane teda treba odlišovať aj námietky (ktoré treba preukázať) od protidôkazu, teda od popretia skutkových tvrdení, keďže protidôkaz slúži len na popretie resp. aspoň spochybnenie skutočností vyplývajúcich z tvrdení a dôkazov protistrany, a naproti tomu v rámci námietok sa základný skutkový stav nepopiera, len dopĺňa o ďalšie skutočnosti, ktoré majú byť v prospech toho, kto ich dopĺňa, a vo vzťahu ku ktorým tak táto strana nesie dôkazné bremeno (model „áno - ale“). Uvedené má význam najmä pri posudzovaní delenia dôkazného bremena medzi stranami, a to na žalobcu spravidla vo vzťahu ku skutočnostiam tvoriacim hypotézu základnej normy, tzv. minimálnu skutkovú podstatu, vyjadrujúcu pravidlo, a na žalovaného vo vzťahu ku skutočnostiam tvoriacim hypotézu protinormy, tzv. výnimkovú skutkovú podstatu, spôsobujúcu zánik práva, prípadne zabraňujúcu jeho vzniku či uplatniteľnosti. Obdobne vid' Lavický, P., Dkazní břemeno v civilním řízení soudním. Praha: Leges, 2017, s. 156-158).

40. V súvislosti s eventuálnymi úvahami strán o ďalšom procesnom postupe súd napokon ešte pripomína, že „zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti alebo nepravdivosti tvrdených skutočností vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Z tejto zásady vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal. Ak nemožno v tomto smere vyčítať súdu žiadne pochybenia (napr. že výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá pravidlám logického myslenia, alebo že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dokazovania nevyplývali, alebo opomenul rozhodné skutočnosti, ktoré vyšli v konaní najavo), potom nie je ani možné polemizovať s jeho skutkovými závermi“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2015, sp. zn. 4 Cdo 358/2014). Skutkový stav, tak ako ho zistil súd prvého stupňa, je konečný (okrem prípadov, kedy odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní - § 383 CSP). „Obligátnou požiadavkou spravodlivého procesu je dodržanie zásady priamosti a ústnosti. Podstata zásady priamosti a ústnosti vychádza z požiadavky, aby súd rozhodoval o veci samej na základe bezprostredne získaných poznatkov a opieral sa len o dôkazy, ktoré boli vykonané pred ním. ... Pri hodnotení dôkazov súdom, najmä pri hodnotení dôkazu vykonaného výsluchom svedka, je mimoriadne významná priamosť vykonávania dôkazov“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. apríla 2011, sp. zn. 6 M Cdo 5/2010).

41. V danom prípade žalobkyňa svoju vecnú legitimitáciu v tomto konaní odvodzovala od zodpovednosti žalovaného za spôsobenú škodu, v konaní však neboli preukázané (v plnej miere) resp. bez rozumných pochybností (vyššie uvedené) predpoklady tejto zodpovednosti žalovaného, a to najmä že škoda bola spôsobená resp. vznikla (v príčinnej súvislosti) s uložením sadrokartónových dosiek (v prípade objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou), resp. nesprávnym uložením sadrokartónových dosiek v rozpore s nejakou konkrétnou povinnosťou žalovaného (v prípade všeobecnej zodpovednosti za škodu) a s tým spojeným nárazom dosiek do žalobkyne, ktoré ju mali zhodiť z schodiska. Žalovaná to síce tvrdila, že sa tak stalo (bez uvedenie a vysvetlenia konkrétneho mechanizmu pôsobenia sadrokartónových dosiek na jej pád zo schodov - ako presne ju mali vyvrátiť, a to dokonca so zmenami jej tvrdení o okolnostiach predchádzajúcich pôsobeniu týchto dosiek na ňu - zakopla o nich, spadli na ňu pri ich odtiahnutí od steny, resp. spadli na ju pri pokuse o ich návrat späť), žalovaný to však spochybnil (už základný fakt že škoda vznikla, resp. že k jej pádu zo schodov došlo práve v takej súvislosti so sadrokartónovými doskami ako to premenlivo popisovala žalobkyňa), a tieto skutočnosti v konaní konkrétne preukázané neboli.

42. Bolo síce zistené, že pred jej pádom zo schodiska zrejme spadli sadrokartónové dosky opreté predtým (po ich uložení žalobcom, resp. osobou, ktorú v súvislosti so svojom činnosťou pri vykonaní diela použil) o stenu pri ich byte, avšak vzhľadom na jej premenlivé tvrdenia a všetky rozpory v nich (znižujúce jej dôveryhodnosť), zjavné napomínanie žalovaného pri výpovedi, o ktorej si myslela, že by mohla byť v jej neprospech (z ktorého tak bola zrejma snaha o selektívne vykreslenie skutočnosti v jej prospech), ako i ďalšie okolnosti, ktoré počas konania vyšli najavo (o jej zlom psychickom stave i stave jej manžela),

jej reakcie na zástupcov zhotoviteľa bezprostredne na druhý deň po jej zranení (aby to neriešili), neboli súd nenadobudol presvedčenie o tom, že sa tak stalo presne tak ako to tvrdila žalobkyňa. Jej tvrdenia pritom, a to rovnako neisto a s veľkými pochybnosťami (najmä vzhľadom na jeho mimoriadne podozrivé utiahnutie sa - bezprostredne po úraze manželky do ich bytu) potvrdil iba jej manžel, ktorý bol v tom čase navyše, ako sám uviedol, pod vplyvom alkoholu, a jeho schopnosť vnímania skutkového stavu a jeho následnej reprodukcie (a teda i množstva ním vypitého alkoholu) tak mohla byť znížená. Vzhľadom na to, ako aj pri bezprostrednom vnímaní prednesov na pojednávaní, aj s prihliadnutím na celkový obsah ich výpovede a na spôsob ich prednesu (presvedčivosť) súd dospel k záveru, že vykonané dokazovanie, z ktorého bola v prospech žalobkyne iba výpoveď jej manžela, objektívnu pravdivosť tvrdení žalobkyne o vzniku škody, úplne jednoznačne a nepochybne nepotvrdilo, a teda pravdivosť týchto jej tvrdení (bez rozumných pochybností) vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a úvahy v konaní objasnená nebola. Vykonané dokazovanie neumožňovalo urobiť si jednoznačný úsudok o tom, že škoda vznikla práve tak, ako to tvrdila žalobkyňa, a preto súd túto žalobu na základe pravidiel o dôkaznom bremene (pre jeho neunesenie) ako nedôvodnú zamietol.

43. Nad rámec toho, už len pre úplnosť (v súvislosti s tvrdeniami o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou), súd uvádza, že uloženie sadrokartónových dosiek, ktoré nemá povahu deja (činnosti), resp. manipulácie s nimi, podľa názoru súdu nemožno považovať za činnosť majúcu prevádzkovú povahu, a tento osobitný druh (objektívnej) zodpovednosti za uloženie tak neprichádza do úvahy.

44. Okrem toho ani z titulu všeobecnej zodpovednosti žalovaného za škodu nebolo v konaní preukázané ani porušenie jeho akejkoľvek povinnosti pri uložení dosiek, nakoľko bez (neoprávnenej) manipulácie žalobkyňou a jej manželom neboli tvrdené žiadne skutočnosti o ich nestabilite a svojvoľnom posune, a teda možno uvažovať o tom, že svojim sklonom (pri ktorom od zhotoviteľa spravodlivo nemožno požadovať predpoklad akejkoľvek cielenej - nie len náhodnej - neoprávnenej manipulácie na odtiahnutie dosiek) boli uložné stabilne.

45. Škoda teda v danom prípade, ak by aj boli pravdivé tvrdenia žalobkyne, nebola spôsobená (nesprávnym) uložením sadrokartónových dosiek žalovaným (alebo osobou ktorú na to použil), nakoľko bezprostredne v dôsledku toho (ak by to aj išlo o nesprávne uloženie) škoda nevznikla, a škoda vznikla bezprostredne iba činnosťou žalovanej (resp. aj jej manžela), nakoľko neoprávnene bez toho aby primerane odvracali akékoľvek bezprostredné nebezpečenstvo v zmysle ust. § 419 OZ, alebo boli k tomu naliehavo nútení inými okolnosťami (keďže sa žalobca podľa jeho tvrdení do bytu mohol dostať), nemali neoprávnene s nimi nijak manipulovať.

46. O náhrade trov konania súd rozhodoval v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná strana bola v konaní úspešná v plnom rozsahu, a preto všetkým subjektom vystupujúcim na tejto strane súd voči žalobkyňi v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie (podľa ich vyúčtovania) po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.